

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 64 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 15 februara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9694

Jonsson Anders Josef, Linköping, Švedska.

Poboljšanja u uredaju za zapušavanje flaša.

Prijava od 23 septembra 1931.

Važi od 1. jula 1932.

Ovaj se pronalazak odnosi na poboljšanje u uredaju za zatvaranje boca, i to u onog tipa, koji je snabdeven sa pokretnom glavom za zatvaranje, koja zahvata grlić od flaše zajedno sa zatvaračem, pa se zatim kreće zajedno sa flašom u pravcu njenе dužine, dok se zatvaranje ne dovrši.

Prema ovom pronalasku, uredaj se sastoji od jednog rama na kome su obrtno utvrđene dve poluge, na čijim se krajevima nalaze dve vilice. Ove poluge su postavljene jedna prema drugoj na takav način da kada se glava uredaja kreće u jednom pravcu, vilice se pomeraju jedna prema drugoj, a kada se glava kreće u suprotnom pravcu, vilice se pomeraju jedna prema

Najradije se postavlja još jedan par vilica između onih prvo pomenutih vilica, i udešene su da se mogu kretati pod pravim uglom na kretanje onih prvih vilica, tako da se na taj način pritisak mnogo ravnomernije rasporedi, i da ravnomernije pritiskuje jedan prsten od elastičnog materijala, koji je udešen da zahvati grlić flaše, koja se ima zatvoriti.

Ovaj drugi par vilica može imati ključasti oblik, i može se udesiti da se vraća u miran položaj pomoću opruga ili tome sličnog.

Ovaj se uredaj može stavljati u pogon bilo jednom papučicom i nožnim pritiskom, bilo pomoću ma koje druge pogonske naprave.

Pronalazak je prikazan u priloženim crtežima u kojima:

Slika 1 i 2 prikazuju ovaj uredaj gledan spreda i sa strane.

Slika 3 i 4 prikazuju preseke uzete po liniji III—III i IV—IV na slikama 2 i 1.

Slika 5 prikazuje jedno preinačenje ovog uredaja za pogon mehaničkim putem, dajući bočni izgled donjeg dela mašine.

Slika 6 prikazuje horizontalan presek kroz pogonski uredaj uzet po liniji VI—VI na slici 5.

Ram 1 ovog uredaja udešen je da se može postaviti na neki sto ili na koji drugi nosač 55, i snabdeven je sa osnovicom 2 u kojoj se nalazi jedan klip 3 koji je na svoje gornjem delu snabdeven sa ležištem 4 za flašu koja će se zatvoriti. Flaša zauzima položaj koji je prikazan na slici 1. Ležište 4 podiže se pomoću jedne poluge 5 koja je obrtno utvrđena na zadnji deo klipa 3; drugi kraj ove poluge zasečen je i za taj žljeb zahvata jedna spojna špka 6 koja je donjim krajem obrtno utvrđena za nožnu polugu 7. Opruga 8 služi za povraćanje ovih sastavnih delova u njihov mirni položaj, čim se ukloni pritisak noge na papučicu.

Glava za zatvaranje, označena sa 10, snabdevena je sa jednim vratom u obliku klipa 11, i nalazi se na gornjem delu rama 1. Vrat 11 udešen je da se može pomerati gore i dole, i njegov najniži položaj određen je jednim prstenom 12 koji ga u tome kretanju nadole zaustavlja. Glava 10, kao i obično, snabdevena je sa elastičnim prstenskom 15 (sl. 3 i 4) pomoću kojeg se kapica, kojom se flaša zatvara, odnosno, zapušava, obavlja i steže oko grlića. Pritisak potreban za potiskivanje elastičnog prstena dobija se od vilica 13 i 14, koje se pokreću u vodicama 16 načinjenim u glavi 10. Naj-

radije se dodaju još dve male vilice 17 i 18, tako da sve četiri vilice pritiskuju elastični prsten čim se glava 10 potera na gore. Kretanje vilica dobija se od dve poluge 20 i 21, koje su jednim krajem obrtno utvrđene za vilice 13 i 14, a drugim krajem za levu i desnu krutu ručicu 22 i 23 na ramu 1. Položaj ovih poluga je takav, da kada se krajevi poluga, koji su utvrđeni za glavu pomeraju ka liniji, koja prolazi kroz osovine u kružnim ručicama oko kojih se poluge obrću, onda se i vilice približuju jedna drugoj. Kada glava udaljuje od te linije, a to će reći, kada počinje da se spušta, onda se i vilice rastavljuju.

Vilice 17 i 18 klinastog su oblika i potiskuju se prema elastičnom prstenu 15 pomoću kosih površina 26 načinjenim na vilicama 13 i 14, i njihova je uloga da pripomognu ravnometernoj podeli pritiska oko elastičnog prstena 15. Ove vilice 17 i 18 vraćaju se natrag u miran položaj pomoću opruge 27. Iz gornjeg jasno izlazi, da je potrebno samo vrlo ograničeno kretanje ovih vilica.

Rad sa ovim uređajem vrlo je jednostavan i sastoji se u tome što se flaša stavi na ležište 4, postavi se kapica na njen grlić, posle čega se papuča 7 nagazi nogom. Pomeranjem ove papuče i poluge 7, potiskuje se flaša na gore, i ulazi u glavu 10, posle čega flaša nastavi svoj put zajedno sa glavom, usled čega se i kapica zategne i obaviće oko grlića, pod pritiskom elastičnog prstena 15. Kada se pritisak na papučicu poluge 7 ukloni, opruga 8 povlači na dole ležište 4, flaša i glava 10 padaju na dole svojom sopstvenom težinom, pri čemu poluge 20 i 21 i opruge 27 vrate vilice 14, 14 i 17 i 18 u njihov miran položaj.

Jasna je stvar da se ovaj uređaj može terati i mehaničkim putem, to jest, može se snabdjeti sa uređajem za podizanje flaše, teran motorom ili ma kojim drugim mehaničkim putem. Takav jedan uređaj prikazan je na slikama 5 i 6. Uređaj je ovde snabdeven sa glavnom pogonskom osovom 31 na kojoj se nalazi jedna slobodna remenica 30. Osovina 31 može se zakvačiti za remenicu 30 nekim kvačilom, na primer kao što je označeno sa 38 i 39. Kao što je prikazano slikama 5 i 6, na osovinu 31 nalazi se utvrđen jedan zupčanik 32 koji zahvata u jedan drugi zupčanik 33 utvrđen na osovinu 34 na kojoj se nalazi ekscentrični točak 35 koji služi da podiže i spušta ležište 4 pomoću klipa 3, koji je ovde cevastog oblika. Klin 38 smešten je u članu 38x a ovaj je opet utvrđen za osovinu 31. Jedna košnasta poluga 36, 37 obrće se oko čepa 36x utvrđenog za ram mašine. Za klin 36 te poluge vezana je jedna papu-

cica, koja nije prikazana ali koja je spojena sa njom pomoću šipke 42. Šipka 42 može da se kreće gore-dole, a kao vođica služi joj prosek 47 i čep 46. Ova se šipka 42 održava u prikazanom položaju pomoću opruge 44. Kada je ova poluga u mirnom stanju, klin 37 kolenaste poluge zahvata u žljeb 43 načinjen na klinu 38. Kada klin 37 stoji u mirnom položaju, klin 38 izvučen je van kotura 39 te se remenica 30 slobodno obrće oko osovine 31.

Kada se nagazi nogom na papučicu, košnasta se poluga pomeri pomoću šipke 42 i njen klin 37 oslobođi klin 38. Pod dejstvom opruge 40, klin 38 otera se u rupe 50 načinjene na koturu 39. Na taj se način osovina 34 spoji sa osovinom 31 te počne da dobija kretanje od osovine 31, te se i ležište 4 podigne pod dejstvom ekscentričnog točka 35.

Pošto se mašina stavi u pogon, ležište 4 podigne se i posle završenog puta, vrati se natrag u početni položaj, i to se ponavlja onoliko puta, koliko god se papučica drži pritisnutom. Čim se papučica oslobođi, potrebno je da osovina načini ceo obrt pre nego što se uređaj zaustavi. U tome cilju osovina 34 snabdevena je sa jednim drugim ekscentričnim točkom 51 a klin 36 snabdeven je sa antifrikcionim točkićem 57 koji sprečava da se klin 36 a sa njime i klin 37 vrate u miran položaj, pre vremena, to jest, sve dok udubljenje 58 na ovom točku 51 ne dode ispred točkića 57. Kada se klin 37 pomeri u svoj miran položaj, jedna kosa površina 53 na njemu zahvati žljeb na klinu 38 i izvuče taj klin iz rupe 50.

Da bi se sprečili nagli udari, ležište 4 može biti snabdeveno sa odbojnom oprugom 52. Kočnica 60 postavljena je da zauštavi, pod uticajem opruge 61, kretanje osovine 31 kada se ista oslobođi remenice 30.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za zatvaranje flaše, naznačen time što su postavljene dve poluge (20, 21) suprotno jedna drugoj između rama (22, 23) i glave za zatezanje zapušača (13, 14), pri čemu su te poluge obrtno utvrđene čepovima za ram i za vilice (13, 14) u glavi za zatvaranje, usled čega se pomenute vilice (13, 14) približuju jedna drugoj, kada se glava za zatvaranje flašom pomera u jednom pravcu, a rastavljaju se, kada se glava kreće u suprotnom pravcu.

2. Uređaj za zatvaranje flaša prema zahtevu 1, naznačen time, što su postavljene pomoćne vilice (17, 18) između glavnih vilica (13, 14) i koje su udešene da se kreću pod pravim uglom na glavne vilice, čime

se postiže ravnomernija raspodela pritiska koji sve te vilice zajednički primenjuju na jedan prsten (15) od elastičnog materijala, koji je udešen da obuhvata grlic flaše.

3. Uredaj prema zahtevu 2, naznačen time što su ove pomoćne vilice (17, 18) klinastog oblika i što se vraćaju u miran položaj pomoću opruge ili tome sličnog.

4. Uredaj prema ma kojem od prednjih zahteva, naznačen time, što je snabdeven sa glavnom pogonskom osovinom (31) na kojoj je utvrđena neka remenica (30) ili tome slični pogonski uredaj, i koja je zupčanicima spojena sa drugom osovom (34), koja pomoću ekscentričnog točka ili tome sličnog (35), podiže i spušta ležište za flašu (4), pri čemu se nastalo medusobno kretanje između tih osovina, iskorišćuje da se kvačiona naprava (38, 39) stavi van dejstva, kada se nožna poluga, ili tome slično, otpusti.

5. Uredaj prema zahtevu 4, naznačen time, što je pogonska remenica slobodno namaknuta na pogonsku osovinu (31) ali se za nju može pričvrstiti pomoću klina (38) koji se nalazi na teranoj osovini pri čemu se kretanjem tog kvačionog klina (38) upravlja pomoću nožne poluge (7) ili tome sličnog.

6. Uredaj prema zahtevu 5, naznačen time, što je jedan krak jedne kolenaste poluge (36) vezan sa nožnom polugom (7) ili tome sličnom kontrolnom polugom, dok je drugi njen krak (37) udešen da u mirnom položaju zahvata i drži spojni klin (38) van njegovog radnog položaja, ali, kada

se pomenuta nožna poluga pritisne, taj krak otpušta pomenuti klin, da bi mogao spojiti jedan pogonski kotur (39) sa pogonskom osovinom (31).

7. Uredaj prema zahtevu 6, naznačen time, što onaj krak kolenaste poluge (36, 37), koji zahvata za spojni klin (38) ima jednu kosu površinu (53), koja, za vreme dok se krak nalazi u mirnom položaju i nožna poluga nije pritisnuta, zahvata za jedan ispust na spojnom klinu (38) i izvlači ga iz radnog položaja.

8. Uredaj prema zahtevima 6 i 7, naznačen time, što osovina (34) na kojoj se nalazi ekscentrični točak, ima još jedan drugi točak (51) sa žlebovima ili neku ekscentričnu remenicu, na čiji obod pritiskuje jedan anti-frikcioni točkić (57) u cilju da, kada se nožna poluga otpusti, kolenska poluga ne može da dode u miran položaj sve dotle, dok osovina (34) sa ekscentričnim točkom ne načini potpun obrt, pošto je pomenuti ekscentrični točak snabdeven sa udubljenjem (58) u koje upada točkić (57), i na taj način omogući da se kolenska poluga vrati u svoj prvobitni položaj, kada se nožna poluga otpusti a osovina sa ekscentričnim točkom ili remenicom načini potpun okret.

9. Uredaj prema zahtevima 4 do 8, naznačen time, što je postavljena jedna kočnica (60) koja je udešena da dejstvuje na pogonsku osovinu (31) ili neki drugi član sa njom spojen, u cilju da se olakša zauzvratljivanje celog mehanizma, kada se kvačioni elementi stave van dejstva.

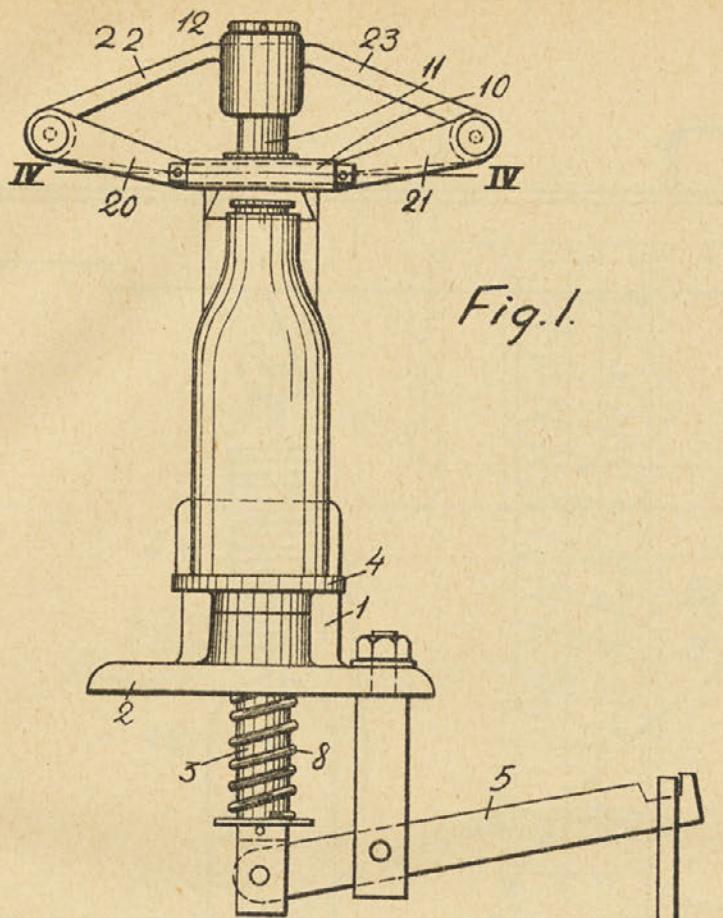

Fig. 1.

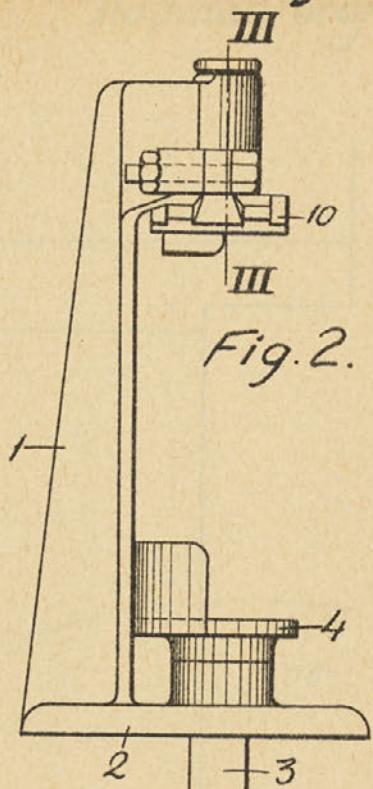
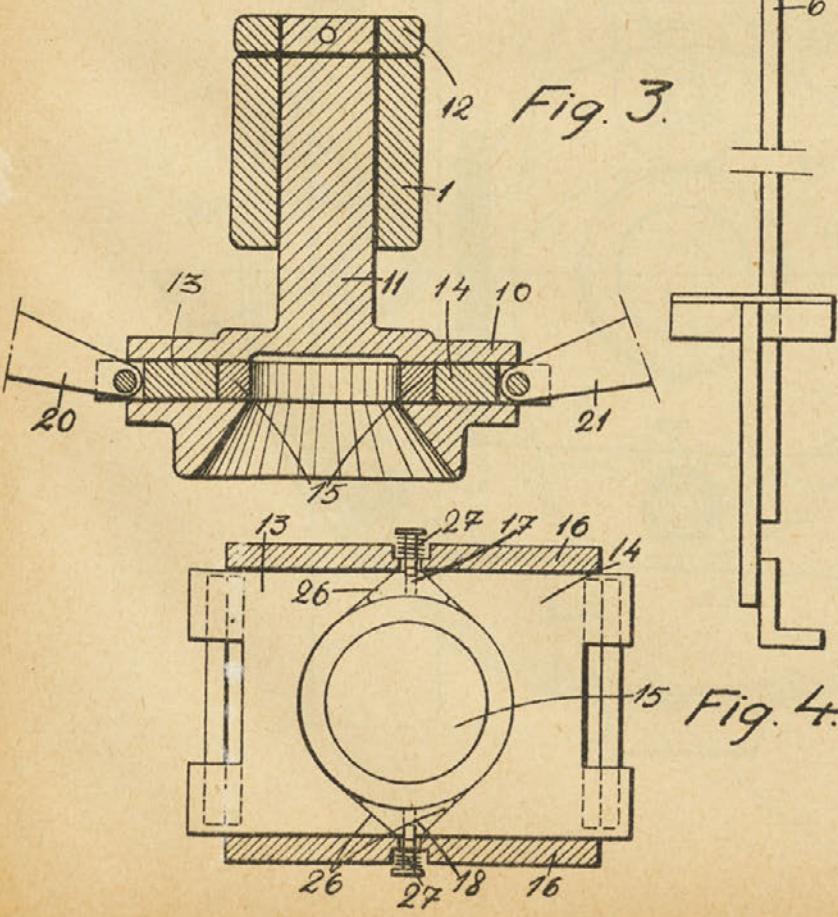

Fig. 2.

12 Fig. 3.

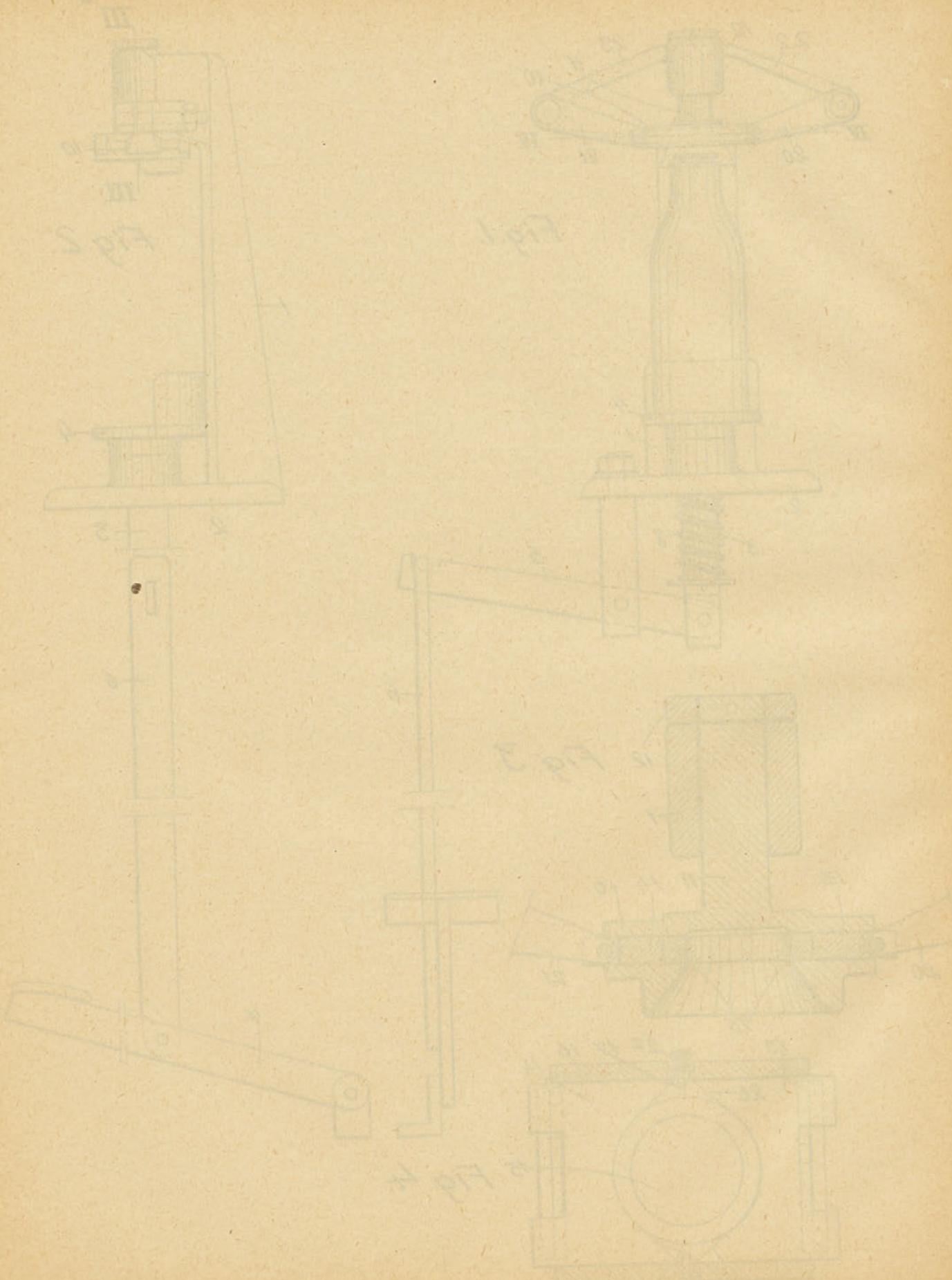

Fig. 5.

Adpatent broj 9694.

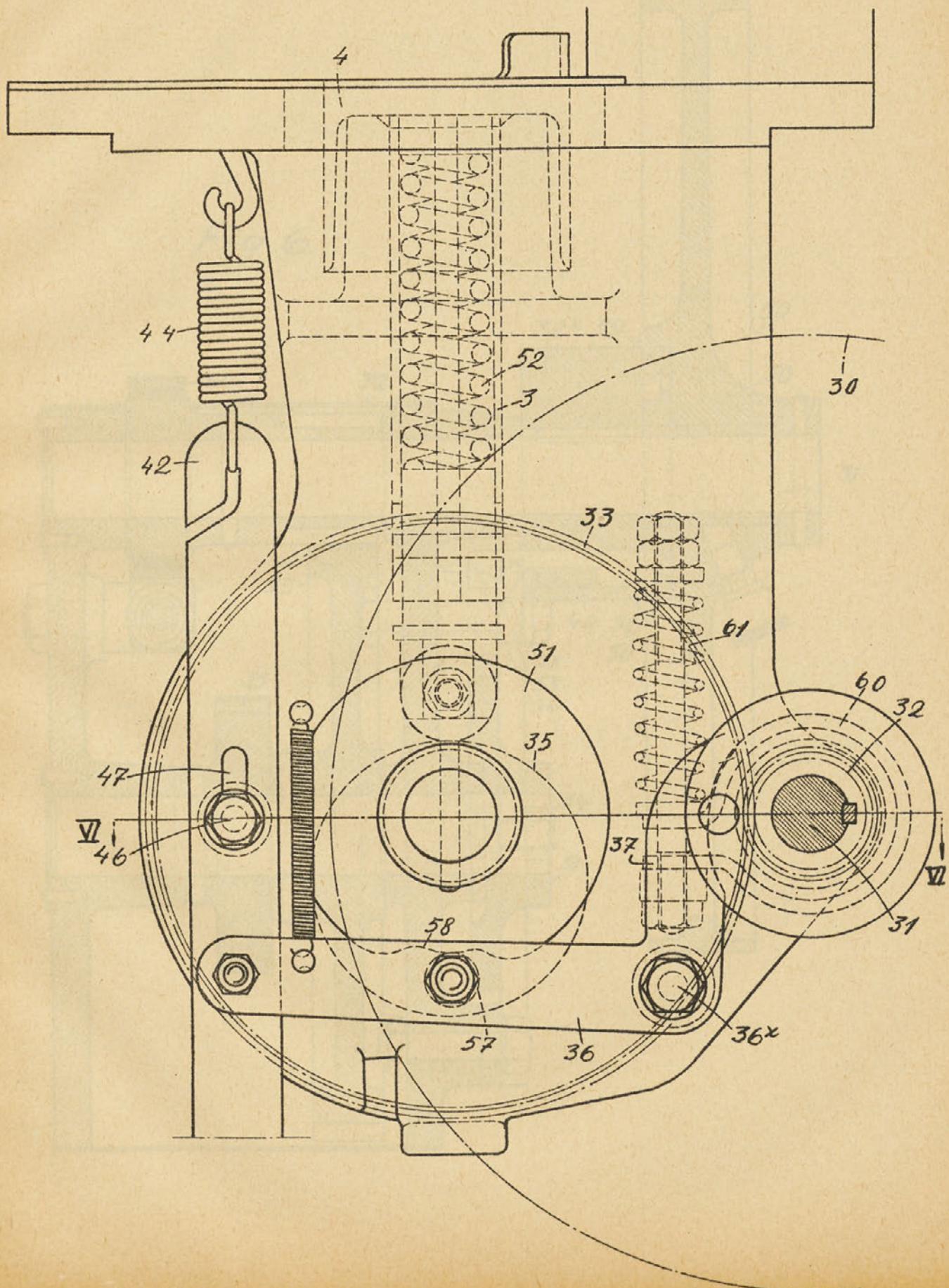

Fig. 6.

